V oblasti občanskoprávní budou podle práva EU pokračovat probíhající řízení a řízení zahájená před koncem přechodného období. Portál e-Justice bude na základě vzájemné dohody se Spojeným královstvím uchovávat příslušné informace týkající se Spojeného království do konce roku 2024.

Právní pomoc

Anglie a Wales

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady budou záviset na přesné povaze případu. Právní zástupci vynakládají výdaje na základě výslovného zmocnění ze strany klientů; tyto náklady mohou zahrnovat odměny právních zástupců a rovněž úhradu nákladů, jako jsou soudní poplatky a znalecké posudky. Mají-li klienti ve věci úspěch, mohou získat zpět některé nebo všechny tyto náklady od strany, která spor prohrála; jestliže však nemají ve věci úspěch nebo pokud strana, která spor prohrála, nemůže tyto náklady uhradit, nesou konečnou odpovědnost za náklady svého vlastního právního zástupce. Na konci řízení soud s přihlédnutím ke všem okolnostem případu rozhodne, kdo by měl nést náklady řízení. Ačkoli účastníku řízení, který neměl ve věci úspěch, je obvykle uložena náhrada nákladů úspěšné strany, existuje mnoho výjimek z této zásady.

2 Co je přesně právní pomoc?

V občanských věcech existují různé úrovně pomoci:
právní pomoc, která zahrnuje počáteční poradenství a pomoc s jakýmkoli právním problémem,
pomoc u soudu, která zahrnuje pomoc u soudu, kde se nevyžaduje úplné zastoupení,
rodinná mediace, kdy vám nezávislý, odborně vyškolený mediátor pomůže vypracovat dohodu o záležitostech, jako jsou:
opatření týkající se dětí po rozchodu rodičů (na něž se někdy odkazuje jako na ujednání o péči o dítě, bydlišti dítěte nebo styku s dítětem)
výživné na děti
finance (například jak naložit s domem, spořením, důchodem, dluhy), a
zastupování před soudem.
Právní zastoupení zahrnuje právní zastupování účastníka řízení nebo osoby, která má v úmyslu zahájit řízení. Jedná se o úroveň, kde se s největší pravděpodobností řeší naléhavé rodinné věci a jiné případy, jež mohou být financovány z veřejných prostředků. Je k dispozici ve dvou formách: pomoc při vyšetřování a úplné zastoupení.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Finanční prostředky od Agentury právní pomoci (Legal Aid Agency, dále jen „LAA“) jsou k dispozici pouze jednotlivcům, kteří mají právní problém, s ohledem na nějž lze poskytnout právní pomoc. Neexistují žádná kritéria týkající se státní příslušnosti nebo bydliště.
Žadatelé musí obvykle rovněž:
mít nízké příjmy nebo pobírat určité dávky a mít malé úspory nebo jmění („posouzení majetkových poměrů“) a
prokázat, že za daných okolností je vhodné, aby jim byla poskytnuta právní pomoc („posouzení odůvodněnosti“).

Posouzení majetkových poměrů

Při posuzování způsobilosti pro právní pomoc posoudí agentura LAA finanční situaci jednotlivce. U právní pomoci i právního zastoupení zahrnuje ověření majetkových poměrů posouzení hrubého měsíčního příjmu, měsíčního disponibilního příjmu a disponibilního majetku.
Pokud dotyčné osoby mají určité příjmy související se sociálními dávkami, které jsou známy jako opravňující dávky, automaticky splňují kritérium týkající se příjmů, je však třeba posoudit jejich majetek.
K opravňujícím dávkám patří:
podpora příjmů (Income Support, IS)
příspěvek pro uchazeče o zaměstnání závisející na příjmu (Jobseeker’s Allowance, JSA)
univerzální dávka (Universal Credit, UC)
prvek garantovaného kreditu (Guarantee Credit) v rámci penzijního kreditu (Pension Credit, GC)
zaměstnanecký a podpůrný příspěvek závisející na příjmu (Employment and Support Allowance, ESA).
Pokud jednotlivci pobírají finanční podporu podle § 4 nebo § 95 zákona o přistěhovalectví a azylu z roku 1999 (Immigration and Asylum Act 1999) od Národního podpůrného úřadu pro otázky azylu (National Asylum Support Service, NASS), obdrží právní pomoc na základě ověření příjmů i majetku pouze s ohledem na kontrolované pracovní záležitosti v oblasti přistěhovalectví a azylu a řízení o opravném prostředku u vrchního tribunálu (Upper Tribunal).
Posouzení majetkových poměrů se nevztahuje na některé druhy případů, včetně:
odvolání soudu v oblasti duševního zdraví
případů umisťování dětí do péče
případů mezinárodních únosů dětí

Posouzení odůvodněnosti

Žádosti o právní pomoc jsou rovněž předmětem ověření odůvodněnosti s cílem posoudit, zda je za daných okolností vhodné poskytnout dotyčné osobě právní pomoc.
Ředitel oddělení právní pomoci uváží například toto:
zda je pravděpodobný výsledek přiměřený nákladům na zahájení řízení
zda v daném případě existuje širší veřejný zájem
zda by byl soukromě platící klient se skromnými prostředky ochoten vynaložit své peníze na zahájení řízení a
zda by došlo k porušení práv jednotlivce, pokud by nebyla právní pomoc poskytnuta.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Oblasti práva, pro něž je právní pomoc k dispozici, jsou stanoveny v části 1 dodatku č. 1 zákona o právní pomoci a ukládání sankcí a trestů pachatelům trestných činů z roku 2012 (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Patří k nim
rodinné právo veřejné, co se týká ochrany dětí,
rodinné právo soukromé, pokud existují důkazy o domácím násilí nebo zneužívání dětí, v případě únosů dětí, ochrany před nucenými sňatky a v případech, kdy je dítě účastníkem řízení,
dluh v případě ohrožení obydlí osoby. To zahrnuje zástavní držbu obydlí, příkazy k prodeji obydlí a nedobrovolný úpadek v případě, že pozůstalost určité osoby zahrnuje její obydlí,
bydlení v případě ohrožení obydlí dotyčné osoby nebo v případě osoby bez domova. To zahrnuje vlastnictví obydlí, vystěhování, špatný technický stav pronajatých ubytovacích prostor, pokud tento špatný technicky stav představuje vážné riziko pro zdraví nebo bezpečnost, pomoc v souvislosti s bezdomovectvím a případy protispolečenského chování,
komunitní péče,
žaloby proti veřejným orgánům,
duševní zdraví a duševní způsobilost,
soudní přezkum,
zvláštní vzdělávací potřeby,
žádosti o azyl a odvolání,
zadržení přistěhovalců,
diskriminace,
klinická nedbalost, kdy je dítěti způsobeno neurologické poškození, jehož následkem je těžce zdravotně postižené dítě, během těhotenství, porodu dítěte nebo v poporodním období,
přistěhovalectví v případech, kdy se jedná o domácí násilí, řízení u zvláštní odvolací komise pro záležitosti přistěhovalectví nebo otázky obchodování s lidmi či otroctví, nevolnictví nebo nucené práce,
sociální dávky, avšak pouze v případě odvolání týkajícího se právní otázky podaného vrchnímu tribunálu, odvolacímu soudu (Court of Appeal) či Nejvyššímu soudu (Supreme Court).
V ostatních oblastech může být právní pomoc k dispozici v případě, je-li splněno kritérium týkající se „financování mimořádného případu“, jak je stanoveno v § 10 zákona o právní pomoci a ukládání sankcí a trestů pachatelům trestných činů z roku 2012.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Mimořádná pomoc je k dispozici pro naléhavé zastoupení u soudu, například k zajištění ochrany jednotlivců a/nebo jejich dětí před domácím násilím.
V případech týkajících se rodinného práva soukromého, které zahrnují domácí násilí, musíte zpravidla prokázat, že vám nebo vašim dětem hrozila újma ze strany bývalého partnera.
O důkazy můžete požádat:
soudy
policii
interdisciplinární konferenci pro posuzování rizik (MARAC)
sociální služby
zdravotníka, například lékaře, zdravotní sestru, porodní asistentku, psychologa nebo pracovníka domácí péče
správce azylového dobu
službu pro podporu obětí domácího násilí
svou banku, například účty kreditních karet, úvěrové dokumenty a prohlášení
zaměstnavatele či poskytovatele vzdělávání nebo odborné přípravy
poskytovatele dávek, které pobíráte.
Právní poradci, kteří uzavřeli smlouvu o poskytování právní pomoci, mohou požádat o právní zastupování v mimořádných situacích k zajištění okamžitých opatření. S ohledem na probíhající činnost je však nutné požádat o právní pomoc obvyklým způsobem.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Všichni právní poradci, ať už se smlouvou o poskytování právní pomoci, nebo bez ní, mají povinnost informovat své klienty o případné dostupnosti právní pomoci a poskytnout jim možnost obrátit se na poskytovatele právní pomoci.
Služby právní pomoci v občanských věcech mohou být poskytovány prostřednictvím telefonického poradenství v rámci právního poradenství v občanských věcech, právními zástupci (solicitors) a advokáty (barristers) nebo neziskovými organizacemi se smlouvou o poskytování právní pomoci v příslušné oblasti práva. Poradce poskytující právní pomoc je možné vyhledat on-line prostřednictvím nástroje pro vyhledání právního zástupce na internetových stránkách Právnické společnosti (Law Society).
Klienti mohou být odkázáni rovněž na telefonní službu v rámci právního poradenství v občanských věcech za účelem prvotního určení rozsahu a finanční způsobilosti.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Pro sebe a (v případě potřeby) pro svého partnera musíte poskytnout informace o:
dávkách – včetně výkazů dávek
příjmech, úsporách a výdajích – včetně výplatních pásek a výpisů z bankovního účtu
národních číslech pojištění
Budete potřebovat rovněž kopie dokladů týkajících se vašeho případu, např.:
soudní písemnosti
oddací a rodné listy (v rodinných věcech)
příslušné dopisy.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádosti podávají jménem jednotlivců právní zástupci se smlouvou o poskytování právní pomoci Agentuře právní pomoci. Informace o vyhledání právního zástupce viz výše.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Váš právní zástupce vám sdělí, zda byla vaše žádost o právní pomoc schválena a zda je třeba zaplatit příspěvek.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Váš právní zástupce vám poradí.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Vy (viz výše), ačkoli musíte zvolit právního zástupce, který má smlouvu s Agenturou právní pomoci.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

V případě poskytnutí finančních prostředků jsou pokryty veškeré náklady vašeho právního zástupce včetně výdajů, jako jsou soudní poplatky, ačkoli můžete být požádáni o hrazení stanoveného měsíčního příspěvku, a to v závislosti na vašich prostředcích.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Viz výše.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Nemáte-li úspěch ve věci, která nebyla financována agenturou LAA, můžete přesto požádat o finanční prostředky na odvolání k soudu vyššího stupně. Budete muset splnit kritéria týkající se majetkových poměrů a odůvodněnosti.

Pokud byl váš případ financován agenturou LAA, můžete požádat o změnu osvědčení o financování za účelem pokrytí nákladů na odvolání. V této fázi agentura LAA zajistí, aby váš případ nadále splňoval kritéria týkající se majetkových poměrů a odůvodněnost.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud se váš příjem a/nebo jmění zvýší v době, kdy je v platnosti financování vašeho právního zastoupení, musíte neprodleně informovat agenturu LAA a vaše majetkové poměry mohou být znovu posouzeny. Jestliže se váš příjem sníží, můžete požádat o opětovné posouzení majetkových poměrů a váš příspěvek se může snížit. Jestliže přijdete k penězům, například zdědíte peníze, prodáte dům nebo vyhrajete v loterii, zatímco váš případ je financován agenturou LAA, můžete být požádáni, abyste z těchto peněz uhradili některé nebo všechny své právní náklady.

Pokud vám byly poskytnuty finanční prostředky, mohou být omezeny na určitou činnost, například vyžádání si stanoviska advokáta ve vašem případě, a může být stanovena maximální poskytnutá částka. Jestliže potřebujete rozšířit objem hrazených prací nebo zvýšit maximální náklady na činnost, kterou může váš právní zástupce provést, musíte podat žádost prostřednictvím svého právního zástupce.

Agentura LAA může financování odejmout, pokud jeho poskytování není nadále přiměřené, jestliže například odmítnete přiměřenou nabídku na vyrovnání nebo je-li zřejmé, že vaše věc má menší vyhlídky na úspěch, než se očekávalo. Cílem je zajistit, aby se neplýtvalo veřejnými finančními prostředky v situaci, kdy je nepravděpodobné, že by tak jednal soukromě platící klient. Jestliže agentura LAA zvažuje odejmutí financování, poskytne vám nejprve příležitost uvést důvody, proč by tak neměla učinit, a pokud se rozhodne financování odejmout, máte právo podat opravný prostředek k nezávislému výboru právníků. Je-li financování odňato, bude se vztahovat na náklady, které vašemu právnímu zástupci již vznikly.

Zákonná povinnost

Můžete být také požádáni, abyste uhradili některé nebo všechny své náklady, jestliže se vaše finanční situace v důsledku řízení zlepší. Na konci řízení je agentura LAA povinna získat pokud možno své náklady zpět. Nejprve vezme v úvahu veškeré příspěvky, které jste zaplatili, a veškeré náklady, které uhradil váš odpůrce. Poté bude vymáhat případný zbývající schodek z majetku nebo finančních prostředků, které byly získány nebo zajištěny v průběhu řízení. Soukromě platící klient by musel tímto způsobem uhradit veškeré zbývající náklady a je spravedlivé, aby klient, který obdržel financování, udělal totéž, pokud si to může dovolit. Je-li však dotyčnou nemovitostí vaše obydlí (nebo peněžní prostředky vyhrazené na koupi nemovitosti určené k bydlení), můžete platbu odložit do doby, než nemovitost prodáte, pokud souhlasíte s uhrazením úroků za za toto období.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Právní zástupce/poradce se smlouvou o poskytování právní pomoci může odmítnout jednat za vás. Jejich smlouva stanoví okolnosti, za nichž mohou toto odmítnout, jsou-li například ve střetu zájmů nebo nemají-li volnou kapacitu. Měli by Vám sdělit, proč vaši věc nepřevezmou, proti tomuto rozhodnutí se však nelze odvolat.

Je-li vaše žádost zamítnuta z meritorního hlediska, uvědomí vás agentura LAA o svém rozhodnutí a poskytne vám vysvětlení. Poté máte čtrnáct dní na podání opravného prostředku. Opravný prostředek bude nejprve přezkoumán interně. Pokud se agentura LAA po přezkoumání opravného prostředku domnívá, že jsou splněna kritéria pro právní pomoc a rozhodnutí zvrátí, bude žádost/změna schválena a vydá se osvědčení o právní pomoci nebo pozměněné osvědčení.

Jestliže se agentura LAA domnívá, že kritéria pro právní pomoc nejsou splněna, a rozhodnutí potvrdí, bude vám sdělen důvod zamítnutí a současně budete informováni o tom, zda máte právo na další odvolání k nezávislému rozhodci o financování (Independent Funding Adjudicator, IFA).

Je-li opravný prostředek postoupen nezávislému rozhodci, vydá rozhodnutí/doporučení na základě informací poskytnutých k doložení opravného prostředku a stávajících předpisů o právní pomoci. Nezávislý rozhodce se případně může s vámi spojit.

Další informace

Další informace o právní pomoci naleznete na stránkách vlády spojeného království (Gov.uk).

Poslední aktualizace: 12/07/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.